

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tad-29 ta' April, 2008

Citazzjoni Numru. 1155/2003

**A B C
vs
D C**

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attrici ppremettiet u talbet hekk:

Peress illi l-kontendenti ikkuntrattaw zwieg bejniethom fl-1 ta' Frar 1986, u minn dan iz-zwieg twieldu zewgt itfal, senjatament Aaron u Lothar illi llum ghandhom sittax (16) u tlettax (13)-il sena rispettivament, skond ma jirrizulta mic-Certifikat taz-Zwieg relattiv illi kopja tieghu qed tigi annessa, esebita u mmarkata bhala Dok. A.

Peress illi z-zwieg bejn il-partijiet tkisser irrimedjabilment u l-hajja matrimonjali ta' bejniethom saret impossibli

minhabba theddid, sevizzi, ingurji gravi, mohqrija kif ukoll adulterju da parti tal-konvenut fil-konfront ta' l-attrici, u in oltre minhabba inkompatibilita' serja ta' karattru bejn il-partijiet.

Peress illi l-attrici giet awtorizzata tipprocedi b' din l-istanza permezz ta' Digriet illi jgib in-numru 973/2002 moghti minn l-Onorabbli Sekond' Awla tal-Qorti Civili u datat 4 ta' Gunju 2002, kif sussegwentement prorogat permezz ta' Digrieti moghtija mill-istess Onorabbli Qorti, bl-ahhar wiehed illi jgib in-numru 853/2003, li kopja tieghu qed tigi annessa, esebita u mmarkata bhala Dok. B.

Jghid ghalhekk il-konvenut ghaliex m' ghandhiex din il-Qorti:-

1. Tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti ghar-ragunijiet premissi u imputabbli lill-konvenut u ghall-finijiet ta' l-Artikolu 48 tal-Kodici Civili tistabilixxi d-data meta l-istess konvenut ghandu jigi kkunsidrat hati ghal-firda.
2. Tafda l-kura u l-kustodja tal-minuri Aaron u Lothar f' idejn l-attrici fl-ahjar interess tal-minuri, bi dritt ta' access stabbilit ghall-konvenut, taht dawk id-disposizzjonijiet illi dina l-Onorabbli Qorti jidrilha xierqa.
3. Tikkundanna lill-konvenut sabiex ihallas lill-attrici martu ghaliha u ghall-imsemmija tfal minuri, dik ir-retta alimentari xierqa u adegwata illi tigi ffixsata mill-istess Qorti, pagabbli mill-konvenut lill-attrici fil-gimgha jew fix-xahar, jew jekk jidher xieraq lill-istess Qorti tordna lill-konvenut sabiex ihallas lill-attrici, minflok dan il-manteniment kollu jew parti minnu, somma globali li fil-fehma tal-Qorti tkun bizzejjed sabiex l-attrici tkun finanzjarjament indipendenti jew anqas indipendenti mill-konvenut.
4. Tapplika d-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 48 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta (Kap. 16) kontra l-konvenut u favur ta' l-attrici.

5. Tiddikjara, occorrendo bl-opera ta' periti nominandi x-xoljiment u konsegwenti likwidazzjoni, tal-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti, b' dan illi tiddikjara li l-konvenut tilef dak kollu li setgha kiseb b' donazzjoni jew titolu iehor gratuwtu minghand l-attrici, kif ukoll kull jedd ghan-nofs ta' l-akkwisti kollha li setghu saru bil-hidma ta' l-istess attrici wara dik id-data li tigi stabbilita minn din l-Onorabbli Qorti bhala d-data meta l-konvenut rrenda ruhu hati tal-firda skond il-Ligi, bil-konsegwenti assenjazzjoni ta' dawn il-beni kollha favur l-attrici, u tassinja kwindi l-parti rimanenti tal-komunjoni ta' l-akkwisti bejn il-kontendenti skond il-Ligi, filwaqt illi jigu dikjarati proprjeta' unika ta' l-attrici dawk l-oggetti parafernali taghha.

6. Tinnomina Nutar Pubbliku sabiex jippubblika l-att relativ u kuraturi deputati sabiex jirraprezentaw lill-eventwali kontumaci.

7. Tordna li ssir l-annotazzjoni relattiva tas-sentenza eventwalment moghtija minn din l-Qorti fir-Registru Pubbliku.

Bl-ispejjez, kontra l-konvenut li jibqa' minn issa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut li biha eccepixxa:

1. Illi l-esponent jaqbel illi z-zwieg bejn il-kontendenti tkisser irrimedjabilment pero' ghal ragunijiet imputabbli lill-attrici u senjatament l-adulterju ta' l-attrici kif jigi pruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

2. Illi l-esponent ma ssib l-ebda oggezzjoni li l-kura u kustodja ta' uliedu minuri tigi fdata f' idejn l-attrici purche huwa jkollu dritt ta' access effettiv.

3. Illi l-esponent m' ghandux jigi kkundannat ihallas manteniment ghall-attrici stante li hija tista' tahdem oltre li ddekadiet mid-dritt li titlob u tircievi manteniment minghandu. L-esponent ma jsib l-ebda oggezzjoni li

jhallas manteniment ghal uliedu minuri. Ma tezisti l-ebda raguni a bazi ta' liema l-esponent ghandu jigi mgieghel ihallas somma globali minflok pagamenti mensili.

4. Illi d-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 42 tal-Kap. 16 m' ghandhomx jigu applikati fil-konfront ta' l-esponent imma fil-konfront tal-attrici.

5. Illi l-esponenti jaqbel li ghandha tigi likwidata l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti pero' hija l-attrici li tilfet il-jedd fuq dawk l-akkwisti li saru bil-hidma ta' l-esponent u fuq dak kollu li setghet kisbet l-attrici b' titolu ta' donazzjoni gratuwitu minghand l-esponent.

6. Illi s-sitt talba hija irrita u nulla u ghandha tigi michuda stante li m' hemmx lok li jsir att pubbliku.

7. Illi s-seba' talba wkoll hija irrita u nulla u ghandha tigi michuda stante li mhux mehtieg li l-eventwali sentenza tigi annotata fl-att taz-zwieg.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet, il-listi tax-xhieda u l-affidavids prezentati;

Rat ir-relazzjoni tal-Perit Legali l-Avukatessa Dottor Irene Bonello minnha debitament mahlufa;¹

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet il-provi bil-gurament;

Ikkunsidrat

Azzjoni

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attrici qieghda titlob is-separazzjoni personali minn ma' zewgha l-konvenut minhabba li z-zwieg ta' bejniethom tkisser irrimedjabbilment u l-hajja matrimonjali ta' bejniethom giet reza impossibbli, ghar-ragunijiet imputabbli lill-istess

---

¹ Vol.II – fols.641 *et seq.*

konvenut kontemplati fl-artikoli 38 u 41 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta, u inoltre, inkompatibilita' ta' karattru; kif ukoll qiegħda titlob li din il-Qorti tirregola l-effetti konsegwenzjali tas-separazzjoni.

Minn naha tieghu l-konvenut, filwaqt li jaqbel li z-zwieg ta' bejn il-kontendenti tkisser irrimedjabbilment, jattribwixxi t-tort lill-attrici għar-raguni kontemplata fl-artikolu 38 fuq indikat.

Separazzjoni Personali

Illi mill-provi jirrizulta li l-partijiet kienu zzewgu fl-1 ta' Frar 1986 u minn dan iz-zwieg twieldu zewgt itfal, Aaron u Lothar, fis-19 ta' Dicembru 1986 u fil-31 ta' Lulju 1989 rispettivament u li għalhekk illum huma maggjorenni.

Illi l-partijiet ittorpedinaw lil xulxin b' diversi nuqqasijiet matul il-hajja konjugali.

L-attrici tghid li wara t-twelid ta' l-ewwel tarbija l-konvenut ma riedx tfal aktar u konsegwentement beda jinjoraha u kien jonqos milli jghinha b' mod li kien ihalliha ggorr il-piz kollu tal-responsabbilita' tal-hajja matrimonjali; kien interessat biss fil-flus u fil-paga li kienet tippercepixxi hi meta kienet taħdem; kien iberbaq il-flus u ma kienx ihallas il-kontijiet ta' l-utilitajiet tad-dar; kien jabbuza mill-alkohol u kien jghajjarha u wkoll kien jara films pornografici fil-prezenza tagħha; tghid ukoll li kellu relazzjoni adulterusa ma' mara oħra identifikata b' isimha mill-attrici.

Minn naha tieghu l-konvenut, filwaqt li jichad dan kollu, jghid li, għal kuntrarju ta' kif pingietu l-attrici, huwa kien bniedem bieżel li kien jahdem sığhat twal partikolarment fiz-zmien meta kien fil-korp tal-pulizija; kien jahdem għall-familja u kien dejjem lest li jagħmel kollox għall-familja. Gieghli meta l-attrici kienet tkun xogħol kien jahsel l-art u jsajjar u jjeħu hsieb u nteress fit-tfal. Kienet l-attrici li kkommettiet adulterju li wassal għat-deterjorament tal-hajja konjugali u jdentifika b' ismu r-ragel li mieghu l-attrici kellha relazzjoni adulterusa, liema attribut gie michud mill-attrici.

Jirrizulta li bejn is-sena 2001 u 2002 il-konvenut telaq mid-dar konjugali peress li, skond hu ma riedx joqghod aktar ghall-provokazzjonijiet ta' martu li kienet qieghda tghawwi lil uliedhom kontra tieghu.

Jigi osservat li hija norma procedurali kardinali f' materja ta' prova li kull min jallega fatt ghandu fuqu l-oneru tal-prova tal-fatt allegat, u li fil-kamp civili l-grad tal-prova rikost huwa fuq bilanc ta' probabilitajiet.

Fil-kaz in disamina l-Qorti tosserva li, ghalkemm iz-zewg partijiet attribwew diversi tortijiet lil xulxin u taw versjoni tal-fatti differenti, li sa certu grad jinsabu korroborati minn xhieda, huma cahdu kategorkament xi komportament abusiv da parti taghhom, inkluz l-attribut ta' l-adulterju.

Illi din il-Qorti, wara ezami akkurat tal-provi migjuba, hija tal-fehma li z-zwieg ta' bejn il-partijiet iddeterjora minnhabba nkompatibilita' ta' karattru bejniethom, u l-insensittivita' da parti tat-tnejn ghall-bzonijiet reciproci tal-partijiet; liema sitwazzjoni kompliet taggrava ruhha bil-fatt provat li z-zewg partijiet kienu dahhlu fi hbiberiji specjali ma' persuni tas-sess oppost; liema fatt ikkontribwixxa sostnjalment sabiex iz-zwieg tkisser irrimedjabbilment. Dawn il-hbiberiji, ghalkemm ma jwasslux ghall-prova ta' l-adulterju, jikkostitwixxu ngura gravi fil-konfront tal-konjugi l-iehor, fit-termini ta' l-artikolu 40 ta' l-imsemmi Kap. u fil-fehma tal-Qorti ghandu jimporta d-dekadenza kontemplata fl-artikolu 48[1][a] u [d], b' applikazzjoni ta' l-artikolu 51 ta' l-istess Kap.

Dan premess u kkunsidrat it-talba ghas-separazzjoni personali bejn il-partijiet hija gustifikata, u timmerita tigi milqugha; izda ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewg partijiet.

Komunjoni ta' l-Akkwisti

Illi mill-provi jirrizulta li l-assi tal-komunjoni jikkonsistu fis-segwenti:

[1] Kontijiet Bankarji: wiehed mal-HSBC, numru 087-05484-050 u iehor mal-Bank of Valletta, numru

Kopja Informali ta' Sentenza

40012190463, it-tnejn fuq isem il-konvenut b' ammonti ta' Lm22.78 u Lm0.87c rispettivament;

[2] Il-vettura Daewoo numru GAM 409 li ghad fadal dejn fuqha fl-ammont ta' €7,486.05 ekwivalenti ghal Lm3,213.76; u zewg vetturi ohra tal-marka Tavria numru BBD 529 u Mini Minor IAF 299 li l-provi dwarhom huma skarsi;

[3] Il-mobbli kollha fid-dar matrimonjali u li fuqhom hemm mandat ta' qbid bin-numru 2618/2001;

[4] Djun: Lm312.546 mal-Korporazzjoni Enemalta²; Lm12.44 mal-Melita Cable³; Lm210 mal-PBS rapprezentanti arretrati ta' licenzja fuq it-televizjoni H00490536, u Lm90 ma' l-istess PBS rapprezentanti arretrati ta' licenzja fuq it-televizjoni P99785922;⁴ Lm4,276.65 arretrati ta' Taxxa mal-Kummissarju tat-Taxxi Interni rispettivament ghad-dhul tal-konvenut, u wkoll Lm680.35 rispettivament ghad-dhul ta' l-attrici.

Il-Qorti tordna s-segweni assenjazzjoni:

[1] Illi l-kontijiet bankarji li jinsabu fuq isem il-konvenut jigu assenjati fl-intier taghom lill-konvenut;

[2] Il-vettura Daewoo tigi assenjata lill-konvenut fl-intier tagha bl-obbligu li l-istess konvenut jhallas id-dejn bilancjali kollu fuq l-istess vettura;

[3] Iz-zewg vetturi l-ohra, it-Tavria u l-Mini Minor, jekk ghadhom jezistu sad-data tal-gudizzju odjern, jigu mibjugha bis-subbasta wara li jigu smati minn Joseph Zammit li qed jigi nominat espert ghal dan l-iskop, u rikavat jinqasam ugwalment bejn il-partijiet – sakemm il-partijiet ma jifthemux mod iehor bil-miktub;

[4] L-effetti kollha mobbli ezistenti fid-dar matrimonjali qed jigu assenjati fl-intier taghom lill-attrici, u

---

² Sad-29.4.2004

³ Sad-29.4.2004

⁴ Sat-22.6.2004

Kopja Informali ta' Sentenza

konsegwenzjalment, il-konvenut huwa ordnat johrog il-kontro mandat rispettiv;⁵

[5] Id-dejn dovut lill-Korporazzjoni EneMalta, lill-Melita Cable u lil PBS ghandu jigi sopportat ugwalment bejn il-partijiet;

[6] Id-dejn mal-Kummissarju tat-Taxxi nterni, in kwantu ghas-somma ta' Lm4,276.65 ghandu jigi sopportat interament mill-konvenut, filwaqt li s-somma ta' Lm680.35 ghandha tigi sopportata nterament mill-attrici.

Illi l-konvenut qed jigi ordnat ukoll ihallas lill-attrici s-somma ta' €582.34 ekwivalenti ghas-somma ta' Lm250 rapprezentanti arretrat ta' manteniment skond digriet moghti fit-8 ta' April 2008.⁶

Qed jigi ordnat ukoll li jekk jirrizulta li ghad hemm xi arretrati ta' cens rigwardanti d-dar matrimonjali li giet mibjugha fil-mori tal-kawza; dan l-ammont ghandu jigi sopportat ugwalment bejn il-partijiet.

In fine, il-Qorti tordna li kull dejn iehor ezistenti sallum u maghmul minn wiehed mill-konjugi ad insaputa tal-konjugi l-iehor, ghandu jibqa' dovut kollu mill-konjugi li ghamlu.

Decide

Ghal dawn il-motivi tiddecidi billi:

[1] tilqa' l-ewwel talba fis-sens li tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewg partijiet;

[2] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tieni talba, stante li t-fal illum huma maggjorenni;

[3] tichad it-tielet talba;

---

⁵ Verbal – seduta peritali 16.06.2005 fol.681

⁶ Fol.699

Kopja Informali ta' Sentenza

[4] tilqa' r-raba talba, u tapplika fil-konfront taz-zewg partijiet id-dispost ta' l-artikolu 48[1][a] u [d], b' applikazzjoni ta' l-artikolu 51 tal-Kap.16

[5] tilqa' il-hames talba u tordna x-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti, il-likwidazzjoni u l-assenjazzjoni ta' l-istess, skond kif fuq stabbilit fis-sezzjoni ntestata "Komunjoni ta' l-Akkwisti";

[6] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tas-sitt talba, stante li mhijex aktar mehtiega;

[7] tilqa' s-seba' talba.

Tordna li l-ispejjez ghandhom jigu sopportati wgwalmart bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----